

ACC. N:R. M. 8829:1-6.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Tingal Johansson

Härad: Västbo

Adress: Bygget, Jönköping

Socken: Villstads

Berättat av:

Uppteckningsår: 1942

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sid. 1-6. Anschrift "julsågen fr. Villstads".

Lyrid sjönk, - som straffdom s. 1-6.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR. M. 8829:1.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Utdrag ur "En julsägen från
Villstov" (upptecknas av Ivan Dahlbring)
Nya Värnamotidningen N:151.24-12.1934
"Såman man nått ur skogen,
finner man lätt invid vägen
liksom hade någon skickat ut
sina förposten, tvänne järande
deyhålor. Till den nordligaste av
dem förlägger sägen platsen
för katastrofen i Kaplarp.
Denna underliga berättelse läs
förekomma upptecknas på ett
flertal ställen i kringliggande
orters gamla kyrkohandlingar.
Den lever och i rätt många
varianter på gammalt folks
läppar, men då en yngre
generation kanske endast i

1

sällsynta fall hört den antydas,
kan det ej vara ur vägen att
draga den fram i ljuset.

På sista pärmen i en protokolls-
bok av år 1715 har prosten Petrus
Beeth i Villstads uppptecknat sägnen.
Den lyder så i något moderniserat språk.
På prästgårds ägor i Villstads ligger
östan för landsvägen en park,
som kallas Kaftarp inemot
Kennesmo gårdsgård och led,
hvarst säges i forna tider
hafva stätt hus och gård, som
synes af renbäras (i originalhandingen
"renbärerar" betyder = åkerrenar, ann.
av Fingal Johansson) att det hafven varit
åker. Brunnen finnes än, men där
hafven bott så ogudaktigt folk,

att när Pastor hafver förordat Tionde-
säden, hafva de svarat, gifver han
oss först en påse af Guds ord, så
skola vi gifva honom igjen en påse
af Tiondesäden; sedan sägas de hafva
juledag skickat bres efter pastorn
att komma till att meddela
nattharden åt en sjuk, då hafva
de lagt en sugga i sängen, bunden
med ett linkläde öfver huvudet
och öronen; hvaröfver Pastor när
han utkom, höll sina händer
mot himlen och ropade, Herre,
låt icke ditt ord och heliga
sacrament bespottat vara och din
tjänare begabbad warda;
strax hafver jorden rännat,
hus, folk och få nedsjunkit

i jorden, att Tupparne hafva höts
ned i jordene gala, att der kuren
hafva stått, är nu ett kärr och
vattensumpar. att se och märka.
Förliigt anteckningar, som doktor
Kordis i Villstas pinnit; Burseryd
och vilka antala straffdomen
över Kåflarp, skall den präst, som
förekommer i sagan, ha varit
Thure kyrkoherde i Villstas
1470-1496.

Den sägen som lever kvar i bygden,
känner ytterligare en del detaljer.
Bland annat berättas, att på jul-
dagsmorgonen då julotta hålls i
kyrkan brukade de hädiska Kåflarps-
borna stå på sin loge och
träska för att sålunda visa de

ACC. N.R. M. 8829:5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

förbipasserande sitt förakt för
vad heligt var.
Den i sägnen omtalade sjuka
hade för prästen uppgivits
vara hustru till gardens ägare
Luggan som lågts i sängen
hade gjorts rusig för att ligga
stilla. Då prästen kommit på
gården och anropat himlen
om dess nederyllning, samt då
han strax blev bönbörd, skall
boken med gudordet, som han
kvarglömt inne i stugan hava
kommit uppfarande genom
skorstenen. Det påstås också att
de gamle sett gaster irra omkring
på den öde platsen och att
inte blott Luggans hörts gala

ACC. N:R. M.8829:6.

ettan även gårdens tjur hörts
röms i underjorden.
Det finns kanske de som höra
den än. D-g.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6